

Gárdonyi Géza Egri csillagok című regénye lett Magyarország kedvenc könyve 2005-ben - a csütörtök este zárult szavazás eredményét a Magyar Televízió élő adásában ismertették.

Gárdonyi Géza Egri csillagok című regénye lett Magyarország kedvenc könyve 2005-ben

- a csütörtök este zárult szavazás eredményét a Magyar Televízió élő adásában ismertették. Szabó Magda - akinek Abigél című regénye egyike volt a döntőbe jutott három könyvnek - a kórházból telefonon a műsor részvevőinek elmondta, hogy már jobban van.

Az író szombaton keringési zavarok miatt váratlanul rosszul lett Palermóban, ahová azért érkezett, hogy átvegye Dél-Olaszország legtekintélyesebb irodalmi elismerését, a Mondello-díjat Az ajtó című regényéért. A nagy könyv olvasásnépszerűsítő játék döntőjébe Gárdonyi Géza és Szabó Magda regénye mellett Molnár Ferenc A Pál utcai fiúk című műve jutott be.

A műsorban - amelynek vendégei között volt Bozóki András kulturális miniszter, Harsányi László, a Nemzeti Kulturális Alapprogram elnöke és Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke is - ismertették: az országos játékban a szavazatok száma már az első fordulóban több volt, mint a mintául szolgáló BBC-műsorban. A februárban kezdődött mozgalomba, amelyben minden magyarul megjelent regényre lehetett voksolni, különféle programokkal 1400 könyvtár, 500 könyvesbolt 1300 iskola kapcsolódott be.

A nagy könyv játék áprilisban zárult első fordulójában, amikor kiderült a száz legjobb könyv listája, a csütörtöki végeredménnyel megegyező módon az Egri csillagok lett a legnépszerűbb regény, amelyet A Pál utcai fiúk, valamint J. R. R. Tolkien A Gyűrűk Ura című regénye követett.

Vizi E. Szilveszter a műsor végén azt mondta: időszerű a Gutenberg-galaxis reneszánsza, hiszen a könyv változatlanul nagyon fontos szerepet játszik az egyén fejlődésében. Az ember szinte együtt él és gondolkodik a szereplőkkel az olvasás heteiben; az olvasás tartós, a film ezzel szemben csak 1-2 órás, a nézőre kényszerített szerepeket kínáló élményt jelent. Harsányi László úgy nyilatkozott, még nem tudja, milyen formában lesz folytatása A nagy könyv programnak, a könyvtárakat mindenesetre szeretnék ellátni a legnépszerűbb olvasmányokkal.

A brit minta alapján rendezett, februárban kezdődött mozgalom utolsó két hetére a magyar könyvtárak országsszerte meghirdették a Nyitott könyvtárakkal A Nagy Könyvért akciót. A döntő napján minden megyei könyvtár meghosszabbított nyitva tartással várja a szavazókat. Az akcióhoz a közkönyvtárak és az egyetemi könyvtárak nagy része is csatlakozott.

A március 15-én kezdődött televíziós játékkal kapcsolatban megoszlottak a vélemények. Sokan támogatták a produkciót, és többen vélekedtek úgy, hogy a műsorra kevesebbet kellene fordítani, de jobban kellene támogatni az anyagi gondokkal küszködő írókat, könyvtárakat, könyvkiadókat. A játékra egyébként 1,5 milliárd forintot költöttek, és már az induláskor legalább 400 millió forint hiányzott a tervezett költségvetésből, amit az ORTT-től vártak.

A Nagy Könyv játék legfőbb vesztesei valószínűleg a pályakezdő írók-költők lesznek és a vegetáló kis könyvkiadók, akik ebben az esztendőben várhatóan sokkal kevesebb támogatást kapnak köteteik kiadásához, mint eddig. A programot átgondolatlansága miatt naponta érte támadás a legkülönbefélebb aspektusokból. A Nagy Könyv-ügyre óhatatlanul ráterhelődik az elmúlt tizenöt év kultúrfinanszírozásának minden hiányossága. Eltűntek például a tévéképernyőről a regények, novellák feldolgozásai, s ezt a hiátust a filmtörvény sem tudta orvosolni. Nincs olyan műsor a közszolgálati csatornákon, amely valóban tükrözné a kortárs irodalom és egyáltalán a mai magyar kultúra teljes palettáját, s ezek bemutatásához ma nem kapcsolódnak megszokott, elfogadott, megkedvelt tévés arcok, egyéniségek. Megoldatlan az író-olvasó találkozók állami támogatása is. Az irodalmi ösztöndíjak összege pedig a minimálbért sem, vagy alig éri el.

A játék támogatója volt a Nemzeti Kulturális Alapprogram is, amely 500 millió forinttal segítette a produkciót. Az NKA szépirodalmi szakkollégiumának elnöke, Vámos Miklós író hónapokkal ezelőtt úgy nyilatkozott, örül A Nagy Könyv sikerének, de nem értékeli túl. Ez játék, csupán azt mutatja, mely könyvek keltek el legnagyobb példányszámban az elmúlt években – fogalmazott. Vámos úgy fogalmazott: ha valaki megkérdezte volna, mire fordítsuk az 500 millió forintot, hogy Magyarországon javuljon az olvasás helyzete, „én nem a Nagy Könyvre szavaztam volna”.

Szerinte háromféleképpen lehet támogatni az irodalmat. Az egyik módja, hogy az ide tartozó vállalatokat – kiadókat, terjesztőket, könyvesboltokat – dotálják. Lehet támogatni az olvasókat – akár úgy, hogy az év legfontosabb könyvei féláron kerüljenek a boltba, az ár másik fele a dotáció – mondta. Lehet támogatni az írókat, szerkesztőket, fordítókat, ez előfordul, de csak ritkán és kevés pénzzel – jegyezte meg Vámos Miklós.

Tarján Tamás szerkesztő korábban azokkal az írói érdek-képviselői szervezetekkel nem értett egyet, amelyek úgy tüntették föl, mintha az íróknak kárt okozva költenének közpénzt erre a játékra. Szerinte éppen fordítva van: a Nagy Könyv nagyobb megbecsülést, közvetve pedig hasznót hoz az íróknak, az egész magyar irodalomnak.